

In quo prædicta nostra principia tam primaria cum pedisequis suis, quam secundaria varijs cum sacrarum scripturarum tum cabalistarum & philosophorum testimoniis statuminantur.

Quamuis tria hæc nostra principia & ea quæ ab iisdem procedunt luculenter satis ex prædictis & ex nonnullis sacrarum literarum locis demonstrantur, tamen, ut tam inuidorum quam ignorantum ipsi contradicentium obiectiones fundamentaliter auferam, quædam alia ex Biblio sancto testimonia ad principia ista primaria confirmanda producemus. *Reuelat* (inquit Iob) *fundamenta è tenebris, & deducit in lucem umbram lethalem, Iob. 12. 22.* Quo sermone arguere videtur, quod DEVS aquas, quæ (iuxta D. Petri sententiam superius allegatam) erant materia seu subiectum fabricæ mundanæ, eduxerit à tenebris, ita ut aqua, quam umbram lethalem appellauit, quatenus erat omni forma seu aspectu destituta, in lucem suo splendore iam patefacto reducta sit, hoc est formam habuerit aquarum, Vnde dixit Moyses, *Spiritus Domini ferebatur super aquas.* Hic ergo agnoscit Iob tenebras esse subiectum materiæ mundanæ, & ipsum DEVM seu lucem diuinam esse causam tanti miraculi efficientem: Tenebræ autem erant materia prima, fundamentum reuelatum seu aqua, materia secunda de potentia in actum reducta, & lux erat principium formale, quod quidem ab effectu declaratur. Nam ad vltiorem rei manifestationem dictum est, *& educit in lucem umbram lethalem Iob. 26. 7.* Porro in eodem authore legimus, *Aquilonem extendit DEVS super inane & vacuum,* inde arguens, quod spiritum visibilem & actualem extenderit in plaga Aquilonati, vbi nihil præterquam tenebræ deformes erant: Et quidem notandum est, quod frigora ab hac plaga spirare videntur; quæ sunt tenebrarum soboles, propter loci tenebrositatem. Vnde mentionem fecit, non de Meridie, nec de Oriente aut occidente, sed solummodo de Aquilone: Sed de hoc infra; Denique ut idem *Saxum iterum voluamus,* apud Sapientem inuenimus, *Sap. 11. 18.* quod manus omnipotentis mundum ex informi materia (vel ut Hieronymus vult) ex inuisa materia creauerit, vnde apparet, quod prima mundi materia fuerit informis atque inuisibilis, hoc est tenebrosa, ex qua nihilominus in actum virtute & quasi manibus DEI reducta, hoc est, lucis ineffabilis aspectu mundus erat fabricatus, Hic ergo habemus materiam informem pro primo & potenciali principio, habemus etiam istam materiam in actum productam, quæ teste D. Petro erat aqua, & habemus DEVM operatorem, qui est lucis pater atque fons, vnde sequitur, quod eius aspectu seu virtute lucida, vel ut hoc in orationis filo loquitur author, manu ipsius tanquam formali principio & actu primo, sit operatus. Præterea in Deuteronom. hæc scripta habemus: *dixit Iehoua toti congregationi vestrae in monte, è medio ignis nubis & caliginis voce magna, &c. Deut. 5. 28.* vbi per caliginem tenebras, per nubem aquas, & per ignem lucem innuere videtur Antistes: Sed audiamus parumper, quid de his rerum initiis loquantur Cabalistarum peritiores: Hi quidem de duplici Aleph, hoc est, de duplici vnitatis specie mentionem fecerunt, quarum vnam Aleph tenebrosam, alteram lucidam nuncupauerunt: At vero horum quodlibet diuinitatis symbolum effecerunt: utpote qui per Aleph tenebrosam DEVM latentem siue principium potentiale, significauerunt, in quo statu DEVM esse existimauerunt, priusquam è tenebris ad mundi creationem effulsit: Atque hoc idem est illud, quod intendebant per potentiam diuinam. De huiusmodi igitur vnitatis seu Monade mentionem facit Mercurius Trismegistus dum in hæc verba loquitur. *Monas generat monadem, & in seipsam reflexit ardorem suum,* Et in facta pagina, *fecit tenebras locum suum secretum, ac aquis nigerrimis ac nubibus densis circumsepiebat tabernaculum suum Psal. 18. 11.* Hanc igitur potentiam diuinam ita in tenebrosa abyssu contractam Cabalistæ æstimant quasi otiosam, & sine actione manentem, vel, ut aiunt, ad nihil respicientem, atque idcirco ab ipsis *Ein,* id est, Nihil, siue non ens, ac non finis, dicitur, quia nos tam tenui erga res diuinas paupertate multati, de iis quæ non apparent haud secus atque de iis quæ non sunt iudicamus. At vbi se ita extenderit, ut sit aliquid, & reuera subsistat, tunc Aleph tenebrosam in lucidam conuerti assertauerunt. Aleph ergo lucidam habent pro sapientia, prima creatura, ut ait Ecclesiasticus Cap. 1. Seu pro verbo diuino à patre emisso, cuius præsentia tenebræ aufugerunt, iuxta illud Davidis Psal. 77. 17. *Abyssi à præsentia domini timuerunt & conturbatae sunt.* Huius verbi præsentia (iuxta illud Iohannis) erat lux mundi, à quo & per quod omnia sunt facta, & sine illo nihil. *Ioan. 1. Celi & terra ex aqua & per aquam consistunt,* (ut inquit, D. Petrus) & ut testatur Psalmista *firmati sunt celi cum omnibus virtutibus eorum: & fundamenta è tenebris reuelata sunt,* uti antea dictum est, & in lucem ducta: Et in propheta regio inuenimus, *quod in splendore essentia diuina euauerint nubes, fontesque aquarum visibiles sint facti, & fundamenta mundi rotundi sunt reuelata Psal. 18. 11.* Hic igitur videmus quod in scientia Cabalistica peritiores agnoscant principium tenebrosam, in quo sub symbolo Aleph tenebrosi agnoscunt diuinam potentiam inhabitasse, atque etiam principium lucidum, idque sub Aleph lucidi symbolo, mediante quo omnia creata esse sunt facti. Deinde spiritum humidum ex tenebris exurgentem materiam mundi cre-